

Postanowienie z dnia 19 stycznia 2006 r., II CNP 2/06

Spełnienie wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 *in fine* k.p.c. polega na zawarciu w skardze wyodrębnionej, jurydycznej argumentacji, przedstawiającej, jakie podstawowe zasady porządku prawnego lub konstytucyjne wolności albo prawa człowieka narusza zaskarżone orzeczenie i wskazaniu na czym polegała obraza przepisów mających znaczenie dla ich ochrony.

Sędzia SN Jan Górowski

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 stycznia 2006 r. skargi strony pozwanej o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 3 marca 2005r. wydanego w sprawie z powództwa Marioli M. przeciwko Powszechnemu Centrum Odłużeniowo-Kredytowemu, spółce z o.o. w K. o zapłatę odrzucił skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 3 marca 2005 r. Sąd Rejonowy w Kaliszu zasądził od pozwanego Powszechnego Centrum Odłużeniowo-Kredytowego, sp. z o.o. na rzecz powódki kwotę 10 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10 maja 2004 r. do dnia zapłaty.

Spółka w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem tego prawomocnego orzeczenia zarzuciła naruszenie art. 195 i 194 k.p.c. oraz wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania i uchylenie zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie

środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424¹ § 1 k.p.c.). Jest więc co do zasady niedopuszczalna, jeżeli w sprawie strona miała możliwość zaskarżyć orzeczenie apelacją, skargą kasacyjną, skargą o wznowienie postępowania lub mogła skorzystać z innego środka np. o uchylenie lub zmianę stwierdzenia nabycia spadku, czy z wniosku o przywrócenie terminu.

Od tego unormowania ustawodawca wprowadził wyjątek przewidziany w art. 424¹ § 2 k.p.c. Na podstawie tej regulacji, skarga przysługuje także od orzeczenia sądu pierwszej instancji kończącego postępowanie w sprawie, naruszającego podstawowe zasady porządku prawnego, konstytucyjne wolności lub prawa człowieka, chociaż strony nie skorzystały z przysługujących im środków, pod warunkiem, że jego uchylenie lub zmiana w innym postępowaniu nie jest już dopuszczalna.

Niezgodność z prawem wynikająca z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka to przesłanka ogólna, a więc wymaga doprecyzowania w praktyce orzeczniczej i piśmiennictwie. Występuje wtedy, gdy został naruszony przepis mający podstawowe znaczenie dla funkcjonowania demokratycznego państwa, bądź normujący ujęte w rozdziale drugim Konstytucji wolności oraz prawa człowieka i obywatela. Ze względu jednak na wyjątkowość omawianego unormowania, przedstawienie tej przesłanki jest także elementem konstrukcyjnym skargi. Ustawodawca, w przeciwieństwie do innych wymagań tego nadzwyczajnego i wysoce sformalizowanego środka, zawartych w pozostałych punktach art. 424⁵ k.p.c., w art. 424⁵ pkt 5 *in fine* k.p.c. nałożył na skarżącego obowiązek nie tylko przedstawienia, ale i wykazania, że występuje ten wyjątkowy wypadek uzasadniający jego wniesienie.

Spełnienie zatem wymagania, określonego w art. 424⁵ pkt 5 *in fine* k.p.c. polega na zawarciu w skardze wyodrębnionej, poprawnej jurydycznie argumentacji przedstawiającej, jakie podstawowe zasady porządku prawnego lub konstytucyjne wolności albo prawa człowieka zaskarżone prawomocne orzeczenie narusza i wskazaniu na czym polegała obraza przepisów mających podstawowe znaczenie dla ich ochrony.

Tego elementu konstrukcyjnego nie zawiera skarga, w której skarżący zarzucił jedynie, że orzeczenie narusza podstawowe zasady porządku prawnego, tj. przytoczył tylko fragment przepisu, a w uzasadnieniu podstawy skargi bez

motywacji wskazał, że orzeczenie narusza prawo strony do dwuinstancyjnego postępowania oraz prawo do obrony. (...)

Z tych względów skarga podlegała odrzuceniu (art. 424⁸ § 1 i 2 k.p.c.)